

PROF.DR.HFZ
HAJREDIN HOXHA

Malajzia

-NJË RRËFIM I SUKSESSHËM I EDUKIMIT BASHKËKOHOR-

Prof.Dr.Hfz.
Hajredin HOXHA

M A L A J Z I A
*- një rrëfim i suksesshëm i edukimit
bashkëkohor -*

Përktheu:
Sedat ISLAMI

Recensent: Ajni Sinani
Redaktore gjuhësore: Mimoza Sinani

Dr. Hajredin HOXHA

MALAJZIA

- një rrëfim i suksesshëm i edukimit

bashkëkohor-

Të gjitha të drejtat janë të rezervuara.

Ky libër mund të kopjohet pjesërisht për përdorim personal dhe jofitimprurës.

Kjo rekomandohet për qëllime promovuese të librit apo edhe për afirmimin e kulturës së leximit në përgjithësi. Por, nuk lejohet riprodhimi, transmetimi apo kopjimi i këtij libri në tërësi pa lejen paraprake me shkrim të autorit.

PËRKTHEU NGA ARABISHTJA:

Sedat ISLAMI

Titulli në origjinal:

Dr. Hajredin Hoxha, *Malejzija usvetun hasenetun fi't ta'limi'l menshud fi'l asri'l hadith*, edicioni i parë, Metabiu'rr Rreshid, Medine, Arabia Saudite, 2009.

Dr. Hajredin HOXHA

M A L A J Z I A

- një rrëfim i suksesshëm i edukimit bashkëkohor -

PËRMBAJTJA:

HYRJE	6
ASPIRATAT E MALAJZISË	7
SHKOLLAT ME TEKNOLOGJI TË AVANCUAR (SMART SCHOOLS) NË MALAJZI	9
SFONDI HISTORIK	10
OBJEKTIVAT E SHKOLLAVE TË AVANCUARA (SMART SCHOOLS)	11
VIZIONI I SHKOLLAVE TË AVANCUARA (SMART SCHOOLS)	11
BARRIERAT DHE ZGJIDHJET	13

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Me emrin e Allahut, Mëshiruesit, Mëshirëbërësit!

HYRJE

Falënderimet i takojnë Allahut të Gjithëdijshëm!

Përshëndetjet më të sinqerta qofshin për të dërguarin e Tij të fundit, Muhammedin, familjen, shokët dhe të gjithë ata që ndjekin rrugën e tij gjer në amshim!

Allahu i Madhëruar thotë:

...All-llahu i lartëson ata që besuan prej jush, i lartëson në shkallë të lartë ata të cilëve u është dhënë dituri. All-llahu është i njohur mirë me atë që punoni."

(el-Muxhadele, 11)

...thuj: "Zoti im, më shto dituri!"

(TaHa, 114)

E Sulejmanit Ne ia mësuam atë (përgjigjen e saktë), po secilit (prej tyre) u patëm dhënë urtësi e dije..."

(el-Enbija, 79)

...në fund asaj i vjen era misk! E për shpërblim të tillë le të garojnë ata që lakmojnë të mirën."

(el-Mutaffifine, 26)

O Zot i Gjithëdijshëm! Të lusim për dituri, mirësia e së cilës na shërben në këtë botë dhe në botën tjetër, sikur që të lusim të na bekosh për sinqeritet dhe vepra të mira! Të lusim të mos na privosh nga përfitimi prej përvojave të suksesshme të të tjerëve në mësimdhënie, ngase, vërtet, Ti i dëgjon lutjet tona, je afër nesh me mëshirën Tënde dhe na përgjigjesh!

ASPIRATAT E MALAJZISË

Malajzia është një shtet multi-fetar, multi-kulturor dhe multi-etnik, që shtrihet në Azinë Juglindore.

Kishte qenë caktim i Allahut që autori i këtyre rreshtave t'i kryejë pikërisht në këtë vend studimet postdiplomike, magjistraturën dhe doktoratën, si dhe të kalojë një pjesë të gjatë të jetës në mesin e këtij populli musliman të civilizuar, i cili krahas tradicionales kultivoi edhe modernen, krahas parimeve fundamentale të Islamit përvetësoi edhe risitë e jetës së avancuar, duke u bërë kështu një model i shkëlqyer i Islamit dhe muslimanëve në të gjitha fushat dhe nivelet arsimore, ekonomike dhe industriale.

Malajzia aspironte për përparim popullor, kombëtar, industrial, teknologjik, ekonomik dhe arsimor, ideale këto për të cilat dha shumë derisa edhe realizoi qëllimin duke u çliruar nga kolonizatori anglez. Qysh në ditën e shpalljes së pavarësisë, Malajzia u zotua për reforma në sistemin arsimor të trashëguar nga pushtuesi anglez.

Ky projekt u përkrah nga të gjitha forcat politike në vend, në bazë të unitetit kombëtar, në të gjitha periudhat e arsimit, me shpresën se kjo do të hapte shtigjet për një zhvillim ekonomik shoqëror.

Realizimi i këtyre reformave iu besua Ministrisë së Edukimit dhe Arsimit, e cila mori përgjegjësinë e mbjelljes së parimeve edukative në zemrat e të rinjve, duke startuar nga ideja e tyre kombëtare “Rukun Negara” që nënkupton aspiratat e Malajzisë drejt unitetit, përparimit dhe zhvillimit.

Parimet e kësaj ideje kombëtare të edukimit malajzian mbështeten mbi bazat vijuese:

1. Besimi në Zot
2. Respektimi dhe besnikëria ndaj mbretit dhe shtetit
3. Mbajtja pas kushtetutës dhe ligjit
4. Sundimi i ligjit
5. Mirësjellja dhe morali i mirë

Ndërsa sa i përket objektivave të kësaj ideje kombëtare, rezymeja e tyre mund të përmbliidhet në këto aspekte:

1. Krijimi i një populli në një shoqëri multi-etnike dhe fetare
2. Krijimi i një shoqërie demokratike, nëpërmjet një parlamenti të votuar ligjërisht.
3. Krijimi i një shoqërie të drejtë, të paanshme dhe të barabartë në të drejta.
4. Krijimi i një shoqërie liberale me zakone, kultura dhe civilizime të ndryshme.
5. Krijimi i një shoqërie që synon shkencën dhe teknologjinë.

SHKOLLAT ME TEKNOLOGJI TË AVANCUAR (SMART SCHOOLS) NË MALAJZI

N r.	Lloji i shkollës:	Shifra e shkolle:	Shifra e nxënësve:	Shifra e mësuesve:	Shifra e paraleleve:	Vërejtje:
1.	Shkolla fillore lokale	10.000	2.870.667	150.681	86.569	Sistemet edukative ndërkombëtare në këto shkolla janë: angleze, amerikane, japoneze, tajvaneze, indoneziane, saudiane dhe gjermane.
2.	Shkolla ndërkombëtare, fillore e të mesme	40				
3.	Shkolla të arsimit të mesëm të lartë	1.538	1.794.514	96.523	50.661	

Para se të ofrojmë detaje rreth Shkollave të Avancuara (Smart Schools), do të doja ta njoftoja kalimthi lexuesin me disa të dhëna statistikore edukative rreth Malajzisë:

SFONDI HISTORIK

Në fillim të vitit 1996, Ministria e Edukimit në Malajzi filloi hulumtimet rreth mundësisë së krijimit të shkollave të këtij lloji në vend. Në fund të po atij viti, koncepti i kësaj ideje u zgjerua për të vënë hapin e parë në korrik të vitit vijues (1997), ku u prezantuan studime, hulumtime, mendime dhe shkrime të ndryshme nga ekspertë të edukimit rreth zbatimit të kësaj ideje dhe nxjerrjen e saj nga margjinat e një teorie në rrafshin praktik.

Më 28 korrik 1999, Telekom-i i Malajzisë nënshkroi marrëveshjen me shtetin për ekzekutimin e këtij projekti dhe zbatimin e tij në 90 shkolla malajziane anekënd vendit. Kompletimi i këtij projekti ishte planifikuar të bëhej nga fundi i vitit 2002.

Këto 90 shkolla fatlume do të marrin përsipër përgatitjen e plan-programeve shkollore për shkollat e tjera të këtij tipi që do të hapen në vitet në vijim. Në vitin 2010, të dhjetëmijë shkollat e mesme dhe fillore, që i potencuam më herët, do të ngrihen në shkallën dhe nivelin e këtyre shkollave me sistem të avancuar.

Në korrik të vitit 2002, shkolla e para malajziane me sistem të avancuar, ndjekëse (pasuese) e kompanisë së sipërpërmendur, nënshkroi një kontratë tregtare me qeverinë malajziane për t'ia lejuar zyrtarisht asaj tregtinë ndërkombëtare me ide, plan-programe dhe parime të kësaj shkolle.

OBJEKTIVAT E SHKOLLAVE TË AVANCUARA (SMART SCHOOLS)

1. Stimulimi për zhvillimin e përgjithshëm të personalitetit (ideor, fizik, emocional, shpirtëror).
2. Dhënia shans qytetarëve, meshkuj e femra, që të zhvillojnë shkathtësitë e tyre.
3. Krijimi i një fuqie punëtore, inteligjente dhe njohëse e teknologjisë bashkëkohore.
4. Dhënia e së drejtës së arsimit të gjithëve, pa asnjë përjashtim.
5. Nevoja e participimit të familjes dhe shoqërisë në çuarjen përpara të proceseve arsimore.

VIZIONI I SHKOLLAVE TË AVANCUARA (SMART SCHOOLS)

Synimi i këtyre shkollave është që ta pajisin nxënësin me një përvojë efikase, e cila do t'i shërbejë shumë në jetë. Në vend që ai të bartë çantën e rëndë përplot libra, ai do të bartë vetëm *Lap Top*-in personal. Sipas deklaratave të ish-Ministrit të Edukimit, Datuk Seri Najib Tun Razak, nxënësi do të ketë qasje në informacione të pafundme nëpërmjet kompjuterit të tij. Edhe provimet do të jenë pikërisht nëpërmjet kompjuterëve. Po ndodhi që nxënësi të mungojë në shkollë për shkaqe shëndetësore, atëherë ai do të ketë mundësi ta përcjellë mësimin nëpërmjet *Lap Top*-it të tij.

Kështu, kjo ide u mirëprit nga të gjithë ngase është një projekt që do ta ndryshojë të ardhmen për të mirë. Nxënësi do të ketë mundësinë e njohjes së informacionit teknologjik në të gjitha fushat e arsimit, atë administrativ, ekonomik etj.

Filozofia malajziane fokusohet në krijimin e një gjenerate të baraspeshuar në aspektin ideor, shpirtëror, emocional dhe fizik, dhe të pajisur me njohuri teknologjike dhe industriale. Kjo shkollë (dhe

simotrat e saj) aspirojnë që të rrisin edhe nivelin e participimit të prindërve në zhvillimin e shkathtësive të bijve dhe bijave të tyre.

Në klasë, krahas librave dhe pajisjeve të tjera shkollore, do të jenë edhe programet e ndryshme kompjuterike në CD-ROM, me të gjitha pajisjet e nevojshme...

Kurse sa i përket mënyrës së ekzekutimit të këtij programi edukativ bashkëkohor, kjo kërkon sigurimin e kompjuterëve qendrorë, ku do të ishte një *database* me të dhënat e të gjithë mësuesve dhe nxënësve. Këta kompjuterë do të jenë të lidhur me Zyrën për Çështjet e Edukimit në Ministrinë e Edukimit dhe, rrjedhimisht, çdo nxënës do të ketë qasje në të për t'u pajisur me programe shkollore dhe me informacione të ndryshme nëpërmjet internetit. Kjo mundësi do të jetë gjithsesi në dispozicion edhe për mësuesit, madje ata krahas këtyre do të kenë qasje edhe në dosjet e nxënësve. Meqë kjo punë është e rëndësishme, atëherë është paraparë doemos caktimi i një koordinatori që do të mbikëqyrë punën e të gjitha mjeteve informative dhe teknologjike të këtyre shkollave.

Deri më tash (2009) janë trajnuar rreth 4800 mësues dhe profesorë për të punuar në këto shkolla. Ministria e Edukimit do të caktojë përgjegjës dhe koordinatorë për mbikëqyrjen dhe vlerësimin e këtyre programeve bashkëkohore kohë pas kohe.

Rezultati i pritur nga ky projekt grandioz pritet të jetë i madh ngase do të përgatitet një gjeneratë e cila do të jetë e aftë për përdorimin e teknologjisë moderne.

BARRIERAT DHE ZGJIDHJET

Duke marrë parasysh koston e lartë të krijimit të këtyre shkollave, me kushtet dhe mjetet e përmendura më lart, qeveria malajziane kërkoi dhe stimuloi donacione vullnetare nga shkollat e tjera që kanë synim t'i bashkëngjiten karvanit të këtyre 90 shkollave të avancuara. Qeveria nxiti edhe kompanitë e mëdha që t'i kontribuojnë këtij ideali. P.sh. Shoqata Uniteti Kinezo-Malajzian ka ndarë një shumë marramendëse parash për realizimin e këtij projekti të madh arsimor në 114 shkollat e saj kineze, anekënd Malajzisë. Një rrugë të tillë e ndoqi edhe MIMOS-i (Instituti Malajzian i Sistemeve Mikroelektronike) për 50 shkolla të zgjedhura malajziane.

E lusim Allahun që të na dhurojë sukses dhe të na bëjë të jemi të sigurtë në fjalë dhe vepra, sikurse që e lusim që ta bekojë kontributin e liderëve muslimanë kudo që janë.

Po kështu, përulemi para Tij dhe kërkojmë me shpresë përfitim nga përvoja malajziane në fushën e edukimit!

Lutja jonë, fillim e mbarim, është:

Falënderimi i takon Allahut, Zotit të botëve!